

Zvest uniformi

FRANCI KOZELJ je študent-prometni miličnik — ali pa narobe. Če bi ga namreč to vprašala, bi bil tudi sam v zadregi z odgovorom, kajti v svoji snežno beli uniformi, ki kar »pade« v oči ženskemu delu tujih turistov, ki zaidejo poleti v Ljubljano, je že celih pet let in se imenitno počuti. Pravzaprav tudi njegov odgovor, da se namerava po zaključku študija — na filozofski fakulteti namreč študira jezike — posvetiti turizmu, ni tako prepričljiv. Nemara bo ostal celo zvest uniformi?

Kakor koli že. O tem ima čas premišljevat še kakšno leto, toliko mu namreč manjka do diplome. No, pravzaprav tudi ta trditev ni čisto trdna. Prostega časa za razmišljanje ima namreč silno malo, ker, tako pravi, redno študira, za službo pa mora vsak dan posebej pogledati na urnik, na katerem križišču bo usmerjal ali »pomagal« semaforjem ali pa bo s kolegom sedel v drobni avto...

K prometni milici je prišel pred štirimi leti, zdaj teče peto. V začetku je celo nameraval na vojaško akademijo. »Tako, iz veselja.« No, potem je med prijatelji »padla« ideja, da bi se dalo med študijem kaj

zaslužiti tudi pri prometni milici.

V teh letih je »okusil« kot sam pravi že vsa večja in manjša križišča. Najprej seveda manjša. »To je nekakšen poseben občutek, ko stojim v križišču. Moram biti zbran, paziti moram na promet, pešce, kolesarje in seveda tudi nase. Naši sovražniki pa so plini, dež, sneg in huda poletna vročina. Zadnja leta pa opažam, kako postajam utrujen zlasti po službi na križiščih pri Delavskem domu, na Ajdovščini, pri kinu Vič ali prej na avtobusni postaji. Zdaj si tudi lahko predstavljam, kako se počutijo starejši kolegi, ki so že dalj časa na križiščih.«

● Kakšen je bil začetek?

»Ko smo prišli leta 1969 so nam na tečaju pokazali osnovne stvari, usmerjanje. To so bili naši komandirji. No, potem je prišel krst na cesti. V začetku smo delali najprej skupaj s starejšimi kolegi.«

● Usklajevati delo in študij, sva že ugotovila, najbrž ni tako enostavno!

»Delo miličnika zahteva cellega človeka, študij pa prav tako. Študij je »na vrsti« pač zvečer in ponoči.«

● No, kljub temu se najbrž

ne odpoveste svojemu konjičku?

»Igram po malem na harmoniko in lovec sem. Oboje je že nekaka družinska tradicija. Najraje hodim v gozd na sprehod in na svež zrak.«

● Pravite, imate vozniško dovoljenje in avto. Ali tudi vas kdaj ustavi miličniška patrolja?

»O seveda, tudi mene so že ustavili miličniki na redni kontroli. No, ko so uradne formalnosti, uradni del mimo, se ponavadi še malo pogovorimo o službi...«

● Vidim, govorite tri tuje jezike?

»Nemško, francosko in italijansko govorim tekoče, če pa je sila pa povem tudi kaj po angleško. Turisti so silno veseli, če se pogovarjate v njihovem jeziku in zato smo verjetno študentje, da tako rečem, precej popularni. Turisti so najprej presenečeni, potem pa začno deliti komplimente in bi se pogovarjali še na dolgo in široko, če bi mi utegnili.«

● Skorajda ne moreva mimo vprašanja, kdo sodite, da so boljši vozniki, moški ali ženske?

»Predvsem se izogibam kriterija, kdo je boljši voznik, moški ali ženska. Namreč tako na eni kot na drugi strani najdemo silno različne šoferje, odlične, manj odlične, nerodne... Vendar mislim, da kljub vsemu ne držim mnenje, da so ženske slabše voznice od moških.«

● Mislim, karikatiristi si tako radi sposojajo »sliko« kako so ženske nemočne, kadar

je treba zamenjati kolo pri avtomobilu?

»Če zna kdo, recimo moški, hitro in spretno zamenjati rezervno gumo, še ne pomeni, da je zato tudi dober voznik. Dober voznik je zame tisti, ki hitro reagira, ki se v vsaki situaciji znajde, jo oceni in pravilno ukrepa. In pa — da je tovariški. Na to zadnji čas tako pozabljamo. Recimo, če nekdo takoj ne spelje, začno vsi za njim v vrsti nestrpnost pritiskati na sirene. Temu bi se morali odvaditi.«

● Kako ocenjujete novo prometno situacijo na Ajdovščini?

»V začetku je bilo precej zmešnjave in težav, zdaj pa je »stvar« stekla. Težave so

bile tudi v začetku, ko ni bilo zaradi širine gradbišča mogoče urediti hodnika za pešce na začetku Dalmatinove ulice. Ljudje so na vsak način hoteli čez cesto tam, kjer je bilo to najbolj nevarno. V začetku smo jih morali odločno opozorjati, zdaj pa so se pešci kar nekako navadili, in ne tekajo čez cesto tam, kjer se to ne sme.«

● In kako se vam zdi, kakšen je odnos ljudi do prometnih miličnikov?

»Sam se ne bi mogel pritoževati. Ljudje potrebujejo pomoči, nasvetov, prometni miličnik spada na cesto kot semafor, kot prometni znak...«

K. Z.

Naša korespondenca

Sekretarjevo pismo

Dragi urednik! Zahvaljujem se ti za tvoje zadnje pismo. Veliko mi je pomagalo. Zlasti ideje o programiranju dela in akcijskih programov. Zato sem razmišljal, kako bi bilo, če bi ti tudi jaz napisal pismo. In tako sem se po vsem tem odločil, da ti ga napišem, in želim, da bi tebe kot tudi vse bralce našega lista informiral o uspehih naše aktivnosti po obeh kongresih.

Najprej bi rad povedal, da smo oba kongresa doživeli zelo intenzivno. Vsi člani naše osnovne organizacije, pa tudi kolektiva, so prepričani, da sta oba kongresa odgovorila na vrsto dilem, ki smo jih imeli dotlej, in da sta odprla vso vizijo našega razvoja. Temu gre zahvala, da smo zdaj pripravljeni delovati in delati. Toda ko smo se srečali s konkretnim delom, smo spoznali, da je ta pripravljenost bolj čustvena kot pa dejanska. Celotno kongresno gradivo smo namreč doživljali posredno, zunaj našega delovnega kroga, posplošeno. In ko smo tisto, kar so tam povedali in odločili, projicirali na naš »ekran«, smo spoznali, da je to težko delo in da si bomo morali še močno prizadevati, da premagamo dosedanje metode in oblike dela ter način mišljenja in delovanja. Najbrž veš, da smo doslej delali tako, kot je bilo najlažje delati, predvsem na sestankih, te pa smo sklicevali takrat, kadar je kaj privrelo na dan ali kadar nam je vest prižgala »rdečo luč«. Zdaj pa tako ne gre več. Oba kongresa zahtevata od vsakega komuniste in vsake organizacije, da gremo pred življenjem, ne pa da se opotekamo za njim, kar doslej ni bilo redko.

Tako po kongresu sem torej sklical sekretariat naše organizacije in na tem sestanku razdelil naloge v zvezi s sestankom osnovne organizacije. Takoj ti moram priznati, da na tem sestanku sekretariata nisimo premišljali o kakšnem akcijskem načrtu, temveč le o tem, kako bi vse naše člane

seznanili s kongresnimi sklepi. Nekaj dni po tem sestanku pa sem prebral tvoje pismo in sem znova sklical sekretariat in na seji smo sklenili, da bomo na sestanku organizacije tudi predlagali akcijski program in operativni načrt za vsak mesec posebej. Na tem sestanku smo sklenili, da bomo predlog teh dokumentov izdelali teden dni prej in da ga bomo dali članom v pregled, da bi jih tako lahko tudi sami kaj izboljšali. Toda takoj ti moram potožiti, da člani ZK tega našega predloga do sestanka niso niti prebrali, kaj šele da bi prišli na kakšno novo misel. To me je malo razočaralo. Šele tedaj sem videl, kako delamo in kakšna je kvaliteta našega dela. Seveda sem nekaj kritičnih vsem povedal. Vendar je to bilo bolj blažev žegen kot ukor. Dobil sem občutek, da ti naši komunisti želijo, da jih kdo kritizira, da jim kdo pove, da ne delajo tako, kot bi morali. Eden od njih mi je odgovoril s temi besedami: »Zelo sem zadovoljen, da me je sekretar skupaj z vami kritiziral. To je upravičena kritika. Vsaj meni se ne bo več zgodilo, da gradiva, ki ga bom dobil, ne bi prebral. Doslej je bilo vseeno, ali smo ga prebrali ali ne, ali smo delali ali ne, rezultat je bil isti.« Pomislite, tovariš urednik! Nekdo drug ga je dopolnil takole: »Strinjam se s kritiko in zdi se mi, poleg tistega, kar je povedal govornik pred menoj, da je v tej kritiki tudi neka perspektiva. Kaže nam namreč, da je konec našega indolentnega obnašanja in da zdaj znova postajamo tisto, kar smo vedno bili — faktor, ki se ukvarja s politiko in s tem spreminja ta naš svet. Doslej tega ni bilo.«

Ta sestanek smo imeli konec julija. Presenetljivo, nihče ni manjkal. Celotni nekateri tovariši, ki so bili na počitnicah, so prišli na sestanek. In to me je, moram priznati, presenetilo. Morda je ravno akcijski program bil vaba za tak odziv naših članov ZK. Kaj se ve. No,

da ne bom zavlačeval, bom takoj prešel na akcijski program. Poslušajte, kaj stoji v njem:

1. Osnovna organizacija mora do konca leta do podrobnosti preučiti svojo organiziranost, metode dela in delovanje, sprejem v ZK in razpored delovanja članov ZK v drugih družbenopolitičnih organizacijah in okoljih. Takoj moram povedati, da smo pri sestavljanju te naloge odkrili, da nismo ravno najbolje zastavili in da naš vpliv ni v skladu z našimi nalogami. Prav tako smo spoznali, da sprejem v zvezo komunistov pri nas ni nikdar stagniral. Toda struktura članov kaže, da smo sprejemali samo tiste kandidate, ki so znaj procesa proizvodjalnega dela, nekako v režiji, vodstvu itd. Zdaj moramo to z akcijskim programom popraviti. Prav tako smo videli, da smo mnogokrat bili cokla posameznih naših struktur in da nam to funkcijo, v drugi obleki seveda, tudi sedaj želijo naprtiti nekateri naši odgovorni tovariši, zlasti odgovorni tovariši, ki bi tako realizirali vsak svoj predlog, zanj pa ne bi bili niti enkrat odgovorni.

2. Potem ko smo sprejeli obe ustavi in ustavna dopolnila, smo v naši delovni organizaciji začeli s spodbudami samoupravne organiziranja. Toda prvi rezultati nam kažejo, da smo si doslej prizadevali nekako formalno prilagajati se nekemu novemu položaju stvari, odnosi in relacije, ki obstajajo v kolektivu, pa so ostali tam, kjer so bili, in v isti funkciji, kot so jo prej opravljali. Zato smo se sami pred seboj zavezali, da bomo z našo akcijo in naloga naših članov na odgovornih delovnih mestih v vodstvu in družbenopolitičnih organih iz formalizma prešli k vsebinski plati problemov. Odločili smo se, da bomo vse akte prilagodili temu, kar obe ustavi želita, delovnemu človeku in delavskemu razredu ter njegovemu vplivu na vse pore našega življenja. Povedati moram, da o tem vprašanju ni bilo razprave, ker so menili, da je vse prav, resda pa se je čutila nekakšna nejevolja, da se to vprašanje tako zastavlja in da je treba najodgovornejše posebej obremenjevati.

3. Dalje smo napisali, da je treba pri vsakem periodičnem obračunu do nadržnosti preučiti gibanja v proizvodnji. Zdi se nam, tovariš urednik, da nam je polletni obračun pokazal, da so prevelika neskladja med stroški in dohodki. Zakaj? To bi radi vedeli. Ravno tako si želimo pojasniti, zakaj so stroški narasli in kakšen je naš vpliv na to povečanje. To nalogo smo dali najodgovornejšim tovarišem v naši OZD, torej direktorju in računovodji. Moram takoj povedati, da so se lotili naloge, bojim pa se, da so vse to razumeli nekoliko po starem: nekaj podatkov in ocen v glavnem o objektivnih, ne pa tudi subjektivnih vplivih.

4. Posebno pozornost smo v AP posvetili obveščanju. Resda smo tudi doslej imeli to vražje obveščanje, toda nikdar nismo bili zadovoljni z njim. Vedno je bilo nepopolno. Zdaj pa ne sme biti več tako. Informacija naj postane in mora postati splošno dobro in splošna last. S tem so se vsi strinjali. Če pa bodo vsi delali tako, bomo šele videli.

5. Idejno-političnemu izobraževanju smo posvetili posebno skrb. Povedali smo, da moramo organizirati politično šolo za vse komuniste, vodstva družbenopolitičnih organizacij in člane samoupravnih organov. Ravno tako smo zahtevali, da vsi člani kolektiva dobijo možnost spoznati se s splošnimi gibanji v naši družbi in da se priskrbi nujno potrebna literatura. Eh, vidiš, tovariš urednik, ravno pri tej literaturi smo se ustavili. Odgovorni tovariši, sicer komunisti, mislijo, da je delovnemu človeku potrebno samo delo in sredstva za delo. Sploh jih ne zanima osveščanje tega delovnega človeka. Občutek imam, da se te obveščeni malce boje. Ko pa smo razpravljali o ustavih, smo ravno to zavest najbolj poudarjali.

Poleg teh pomembnih vprašanj smo vpisali tudi nekaj nalog v zvezi s kadrovskimi problemi, družbenim standardom, delitvijo dohodka, stipendijem, stanovanjsko politiko, rekreacijo, otroškim vrtcem itd. V programu smo do podrobnosti opisali tudi metode dela

in aktivnosti. Prav tako smo izdelali tudi dvomesečni operativni načrt. Z njim smo, iz prve naloge na primer, določili skupino, ki naj do konca avgusta izdelata plan rasti naše osnovne organizacije in seznam tovarišev za sprejem v ZK. Takoj se moram pohvaliti s tem, da je bila ta naloga skoraj 15 dni pred koncem roka končana. Ravno tako smo iz druge naloge prevzeli delo za registracijo TOZD in določili rok do 15. avgusta, kar smo tudi uredničili. Iz tretje naloge smo prevzeli analizo stroškov in dohodka in, na žalost, vse kaže, da to delo ne bo v roku končano. Vzroki so preprosti, da tega enostavno, kot kaže, ni mogoče narediti. Zato bomo te tovariše poklicali na odgovornost.

Med nalogami v operativnem načrtu je bila tudi ta, da ta naš akcijski program damo v razpravo celemu kolektivu, ki naj potem pove svoje mnenje, ali ga sprejema kot svojega. Takoj moram povedati, da je to delo končano in da je največja novost, ki smo jih pri nas po kongresu dočakali in izpeljali. Zdi se mi, da je prišlo k temu, da ljudje imajo mnenje, ker zdaj pri nas veliko delamo. To ni slepilo. Na primer lani v teh poletnih mesecih ni nihče mislil na kakšno politično aktivnost. Toda letos nihče ne misli, da je čas za počitnice. To nas hrabri. Seveda iz tega ni treba povzeti, da pri nas ni več letnih dopustov. So, so, kako da ne, toda ne kolektivni, temveč samo individualni.

Tako, vidiš, da smo se tudi pri nas zganili. Seveda so težave. Največja je tista, ki se postavi kot zapreka čez vsako pot in ki je v enostavnem vprašanju: čemu je to potrebno? Kot da doslej ni bilo v redu. Moramo pa povedati, da te zapreke hitro odstranjujemo in, kar je najpomembnejše, povsem brez bolečin.

Glej, pozabil bi ti še nekaj napisati. Za našo organizacijo je predlagano 15 tovarišev in tovarišic, v glavnem iz neposredne proizvodnje. Vidiš, tovariš urednik, mi res delamo.

Veliko pozdravov in želja
SEKRETAR OSNOVNE
ORGANIZACIJE ZK